

14.5. 2017 Cantate (Zpívejte Pánu píseň novou. Ž 98,1)

Vezmu si vás za lid a budu vám Bohem. (Ex 6,7)

Hleďte, jak velikou lásku nám Otec daroval: byli jsme nazváni dětmi Božími a jsme jimi. (J 3,1) (Hesla pro dnešní neděli)

Píseň: 541 *Jak dobré je žít, Pane, z tvého slova*

Modlitba: Pane Bože, děkujeme za radost. Z obyčejných malých věcí. Ze slunce, větru, úsměvu, lidského slova, možnosti pohybu. Odpusť, že si tu obyčejnou radost někdy nechceme připustit, že se necháme přitlačit k zemi, utopíme se ve stěžování a nařikání.

Pane Bože, jak nás vidíš? Stvořil jsi nás ke svému obrazu, vdechl do nás život, umístil nás do světa. Dal jsi nám srdce, hlavu, nohy, ruce, oči... Abychom cítili, mluvili, mysleli, viděli, mohli chodit, pracovat, modlit se... Můžeme - milovat i nenávidět, hněvat se i usmiřovat, dávat i brát, sdílet i krást... Jsme lidé, žel všeho schopní. Moc si nechceme nechat poradit od tebe, nechat se směřovat. Tak to vypadá s námi často nevalně. Ty znáš naše myšlenky, pohnutky, nejasnosti, polovičitost, neurčitost, kluzkost.

Jsme tady taky proto, abys nás zastavil, nasměroval k pravdě, povzbudil k dobrému, dodal odvahy, zpevnil. O tvého Ducha prosíme. Profoukni nás, oživ. Amen.

Čtení: 1 Kr 21,1-16

Píseň: 692 *Temnou divnou mlhou* (S 327)

Text: Mt 5,17-18; 21-32

Kázání

V politice jsme svědky diskusí o zákoně, o ústavě. Zákon nějak zní, ale je možné ho vykládat ještě jinak. Šikovný právník vám poradí, pomůže, zákon vyloží...

Ježíš také bere do ruky zákon a vykládá ho. Čteme opakovaně v Kázání na hoře Ježíšova slova: *slyšeli jste, že bylo řečeno otcům... já však vám pravím...* V textu minulé neděle (Mt 5,17-20) jsme četli, že Ježíš nepřišel Zákon zrušit, ani jedno jeho písmenko. Ale naplnit.

Ostatně velice podobnou formuli "já však vám pravím" používali rabíni, když přečetli nějaký citát a začínali k němu svůj komentář (já k tomu pravím toto...). Ježíš nás svými výroky k Zákonu zve k jeho novému pochopení, interpretaci. Ježíš ale není šikovný právník, který vás "vyseká" ze střetu se zákonem. Spíš naopak říká: Zákon je správně,

dokonce je to s vámi a dodržováním zákona ještě horší, než jste si mysleli. Natvrdo Ježíš řekne: ne za zabití, už za hněv jsi hoden soudu. U Boha nenajdete zastání, nevyseká vás z průseru, nezamete vaše viny pod koberec. Své spory se sousedy, partnery, dětmi, sourozenci... si musíte vyřešit sami. Pak přijďte. Jestli se na tebe někdo hněvá, protože jsi mu ublížil, jdi se omluvit, zkus to vyřešit a pak přijď do kostela. Nemůžeš sousedovi otrávit krávu, kamarádce přebrat manžela a jít se modlit, aby ti Pán Bůh odpustil. Pán Bůh nebude řešit střet zájmů ve tvůj prospěch.

Kázání na hoře není uklidňující pohlazení po duši. Ježíš nepřišel, aby řekl: Jste skvělí, dobří, hodní, jdete rovnou cestou do nebe. Ježíš nás zve do nebe, do nebeského království, dokonce nabízí, že to nebeské království už můžeme trochu zažívat tady na zemi. Ale... Nebeské království (ostatně žádné království) není věcí jednotlivce, není rájem pro sólistu. Nebeské království je pro nás spolu s druhými. A o to jde i v Kázání na hoře. Snažte se usmířit se svým bližním ještě než dojdete k soudu. Máte tak šanci oba zažít kousek Božího království. Snažte se žít ve vztahu se svým partnerem, partnerkou, odpouštět, hledat k sobě cestu. Josef, když se dověděl, že jeho nastávající, Marie, je těhotná, chtěl ji propustit. Tak to určoval Zákon. Josef byl muž spravedlivý, čteme, chtěl to udělat potají, nedělat zbytečnou ostudu. Anděl ho ve snu vedl k tomu, že to udělat nemusí, dodal mu odvalu se zachovat jinak, než vyžadovala společnost. SZ legalizoval rozvod, ona možnost dát ženě rozvodový lístek byla pokrokem, ochranou práv a budoucnosti slabšího, šlo i o důležité majetkové vyrovnání. Ježíš k tomu dodává: dokonce máš ale právo neopustit, i kdyby to veřejné mínění vyžadovalo nebo považovalo za rozumné. V tom, že člověk neopustí druhého, už je kousek Božího království tady na zemi. Můžete ho zažívat, říká Ježíš. Ne jeden z vás, ale oba, všichni. Někdy se to podaří, někdy je rozvod opravdu už jedinou cestou.

Ježíš si nedělá iluze o společnosti, ve které žije. Ani těm nejsnaživějším se nedaří vše dodržovat... Zákon je ukazatelem dobré cesty, cesty, která už tady na zemi může být tak trochu královstvím Božím. Ježíš radí, co dělat, čeho se vyvarovat, aby člověk z té cesty nesešel. Je pro něj i pro lidi kolem něj dobré, aby se "nedíval za plot". Nezáviděl sousedovi úrodnější pole, mladší manželku, rychlejší auto... Tak nějak, tím chtivým pohledem, to začalo s Davidem a Batšebou, o něco později s Achabem a jeho touhou po Nábotově vinici.

Jde o bližního, o druhého člověka. (Batšebu a Urijáše; Nábota a jeho dědictví po otcích). On, ten druhý člověk, je cennější než tvoje oko

či ruka - to je ten podivný výrok o vyloupenutí oka a useknutí končetiny, která tě svádí. Má nás to zarazit, šokovat, připomenout, že když jde o druhého člověka, jde o hodně. Nebudeme si vylupovat oči... ale třeba se zarazíme: teď bych si zasloužil o oko přijít.

Znovu se dostávám k tomu slovu "zasloužit si, být hoden" (*enochos*). Ježíš neříká: tenhle hříšník přijde do pekla (ohnivá gehenna byla jáma, kde hořel oheň, pálily se tam odpadky - nejde ani tak o věčnou bolest, spíš o totální zánik, konec), ale ten "by si to zasloužil". O to víc církve, faráři, učitelé, rodiče ani jiní ochránci morálky nemohou nikomu říkat "ty přijdeš do pekla", smíme maximálně říkat, co čteme v Bibli: "hoden jsi/hoden jsem..." ale co doopravdy bude, je naštěstí v rukou Božích.

Už ten, kdo se hněvá... kdo snižuje bratra... kdo ho zatracuje. To jsou "slovní, myšlenkové hříchy". Možná těžko postižitelné zákonem, ale někdy o to bolestnější. Snižování, ponižování, pohrdání. Rasismus, přezíravost, povýšenost. Duchovní pýcha, nadhled. Upírání práva na život věčný, na přijetí Pánem Bohem. J. Mrázek : Kdo o někom nebo dokonce někomu řekne: ty spasen nebudeš - spáchal něco horšího než kdyby ho vzal sekerou. Kdo svého bratra posílá do pekel, sám by si zasloužil tam, kam ho posílá.

Když se farizeus modlí: děkuji, že nejsem jako támhle ten špatný celník...(Lk 18) říká tak trochu: děkuji, že já přijdu do nebe, ale on ne. V Kázání na hoře je zhuťněno to, co čteme v celé Bibli: Pánu Bohu jde o člověka. Každého. I o toho malého, slabého... Jde o druhého. To se nám Bible snaží ukázat, k péči o druhého nás vyzývá. Neděláme věci dobře, správně, podle přikázání proto, abychom se dostali do nebe, vyšplhali k Pánu Bohu, předplatili si dobré místo v Božím království. Ale proto, aby život tady na zemi byl o něco méně ohnivou gehennou. Pro nás i pro ty kolem nás, i pro ty, co přijdou po nás.

Píseň: 379 Stvoř srdce čisté

Vyznání vin: Pane Bože, dost myslíme na sebe. Co je pro nás výhodné, užitečné, pohodlné. Na co máme přece nárok. O druhé lidi a o svět nám jde většinou o dost méně. Tak si často nevšimneme, že někdo potřebuje pomoc, nechce se nám myslet na přírodu. Někdy ublížíme docela úmyslně... Ublížíjeme i myšlenkou, slovem. Přezíravostí, pýchou. A na tebe si taky vzpomeneme jen občas. Hlavně když něco potřebujeme. Moc se nemodlíme... Myslíme na to...

Někdy tě, Pane Bože, zneužíváme, když na tebe přesouváme odpovědnost za své viny, hříchy.

Kdo podobně vyznáváte své viny a je vám jich líto, řekněte to i nahlas: *vyznávám a lituji.*

Předsevzetí ke změně

Chtěli bychom dělat věci lépe, poctivěji, být pravdiví, myslet na druhé, mít rádi, nežít na dluh. Prosíme o pomoc a sílu.

Kdo takto toužíte po změně, řekněte nahlas: *Toužím.*

Ochota k odpuštění

Pane Bože, věříme, že nám odpouštíš, smíme se svobodně nadechnout, zvednout hlavu, jít s čistým štítem,.... Sami chceme odpustit těm, kdo nám ublížili. Zbavit se hněvu a zloby. Ty víš, že to pro nás není jednoduché. Prosíme, pomoz nám.

Kdo máte touhu odpustit těm, kdo vám ublížili, vyznejte to nahlas: *Odpouštím*

Vyznání víry

Věříme, že o Velikonocích šlo i o nás. Ježíšovo utrpení, ukřižování a smrt s námi souvisí, máme svůj podíl, svou vinu na utrpení jeho i utrpení světa. Věříme ale také, že v neděli přišlo vzkříšení, hrob byl prázdný, Bůh v něm Ježíše nenechal, nedal smrti zvítězit. Věříme, Pane, že i nás znáš a voláš k životu s tebou, v radosti, v plnosti. Věříme, že smrt nemá a nebude mít poslední slovo.

Kdo věříte, že i vy jste voláni k životu s Bohem, vyznejte to nahlas slovem: *Věřím*

Slovo milosti

Pro Hospodina žádná tma, ani ta tvoje, není temná: noc jako den svítí, temnota je jako světlo. (Podle Žalmu 139,12)

Apoštolské vyznání víry

Píseň: *Vzhůru srdce* (pěv. sbor)

Večeře Páně; písňe při VP: 697 *Moc předivná;* 683 *Spolu lámejme chléb na kolenou;* 500 *Já chtěl bych, Bože můj*

Modlitba

694 *V království Božím místa dost* (S 359)

Ohlášky, sbírka

Poslání: Světlem pro mé nohy je tvé slovo, osvěcuje moji stezku. (Žalm 119,105)

Požehnání: A pokoj Boží, převyšující každé pomyšlení, bude střežit vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši. (Fp 4,7)

672 *Dej nám moudrost, odvahu*